

23

TELEVISIÓ
‘Kubala, Moreno i Manchón’ inicia la gravació de la nova temporada

Cultura & oci

www.diariandorra.ad

LLIBRES | NOVETATS

(Quasi) tot Andorra en un cop d'ull

Editorial Andorra presenta els títols inicials d'una col·lecció de guies sobre el país que inclou un recorregut per l'art romànic ■ La terna es completa amb una descripció d'usos i institucions i un recull de llegendes

A. D.
Andorra la Vella

Feia temps es podria aventurar, que calia una obra com la que en aquest Sant Jordi presenta Editorial Andorra: un compendi pràctic i concís, ben il·lustrat, de l'art romànic a les Valls. *El romànic a Andorra*, signat per la historiadora de l'art i restauradora Mireia Garcia, forma part de la terna de guies breus amb què el segell compareix enguany a la diada del llibre, una proposta per fer-se una idea ràpida del que és Andorra amb una sola ullada. Les dues obres restants fan un repàs als usos i costums, institucions i estructura social del país -*Nova descripció del Principat i Valls d'Andorra*, que signa Albert Villaró- i l'imaginari col·lectiu, a través de les *Nou llegendes* que ha recopilat Carli Bastida.

Garcia, que havia treballat a Patrimoni Cultural i que des del 2005 es dedica a la restauració amb empresa pròpia -Retoc, que ha treballat en el Viladomat de l'església parroquial de Sant Julià, per exemple- explica que ha intentat condensar tota la informació necessària per recórrer els vestigis romànics que es conserven al país. Ha treballat amb la profusa documentació publicada fins ara -llibres tan complets però tan poc manejables com *Andorra Romànica*, editat pel Govern el 1989- però vigilant que totes les dades estiguin actualitzades, i per això ha estat atent als estudis més recents, a les últimes excavacions arqueològiques, a les dades aportades en restauracions acabades de fer.

VALORACIONS

Així, per exemple, esmenta el document que data la construcció del pont de la Margineda, del 1487, passada ja l'etapa romànica tot i que seguint les seves tècniques. O apunta a les restes de policromia descobertes al campanar de l'església de Sant Julià i Sant Germà. També es preocupa d'ubicar exactament objectes litúrgics, talles, pintures i escultures. I no exclou aportacions en forma de valoració o hipòtesis personals. Per exemple, la seva inclinació per les dues imatges de Crist: el de Caselles, que qualifica com "excepcionalíssim", i el de la

Carli Bastida, Mireia Garcia i Albert Villaró, els tres autors que inauguren la nova col·lecció del segell andorrà.

XAVIER PUJOL

Cortinada: "molt interessant, una imatge que evoluciona en el temps, que de Crist en majestat es va modificar per donar-li més expressivitat" i que, un cop restaurat, es va deixar la meitat de la policromia gòtica i la meitat segons l'original romànica. La peça es conserva als magatzems de Patrimoni, però el centre d'interpretació de Pal n'exhibeix una rèplica.

També apunta possibles reinterpretacions futures, sorpreses que podria deparar Sant Serni de Nagol, amb un Sant Miquel que ben bé podria ser un Sant Jordi -"no té ales, no és tan descabellat"- . Probablement l'enigma es pugui resoldre en el procés de restauració que està a punt d'iniciar-s'hi.

Del patrimoni historicoartístic la col·lecció salta a la literatura oral. Bastida proposa a *Nou llegendes* una selecció personal, que inclou les més emblemàti-

'De soca-rel': Cucurull i Tree s'alien per parlar de tradicions

De soca-rel, text signat per Maria Cucurull (filòloga, professora de català per a adults del ministeri d'Educació) i prologat per l'escriptor britànic assentat a Barcelona Matthew Tree, és la novetat que presenta enguany el Centre de la Cultura Catalana (CCC). Un recull de tradicions i festivitats més importants als territoris que comparteixen aquesta llengua i que segueix la línia divulgativa marcada des del centre, del qual l'autora en forma part. Completa una relació que en anys anteriors va incloure *La cuina catalana del CCC*, *Vola Rodoreda* i *De Fora*.

El volum, que incorpora les il·lustracions de Pilar Moreno, està articulat en dos blocs. Al primer fa un repàs del simbolisme, les diferents zones i l'extensió dels territoris de parla catalana, mentre que al segon, en format calendari, relaciona les festivitats i tradicions més populars a cadascun d'aquests llocs, fent especial atenció a les d'Andorra.

Com és habitual, estarà a la venda a la parada d'Àgora Cultural el dia de Sant Jordi a Andorra la Vella, i es podrà adquirir a la seu del CCC i llibreries del país. També a Amazon i com a e-book.

ques, les que més li agraden i fins i tot s'atreveix amb alguna de collita personal: "Qui sap, igual arrela una creença popular nova." N'ha descartat centenars, i aquesta ha estat la part difícil de la seva feina. O una part, l'altra ha estat reescriure-les aportant-hi la visió nova que li van encomanar des de l'editorial.

ABANS DE SORTIR AL CARRER

I, tercera pota, una visió ràpida -per a nouvinguts o turistes amb curiositats, tot aquell que aterra una temporada al Principat- sobre "les quatre coses elementals que s'han de saber abans de sortir al carrer" a Andorra. Descripció feta per Villaró del seu text, un treball que tenia a la butxaca, un vell encàrrec que no havia vist encara la llum i aquesta oportunitat va ser perfecta, una "entesa cordial" entre autor i editorial.